

PV-1601240102042000

Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

August - 2020

Political Science : Paper - 20

(Political Parties in India - 2)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1	ભારતના પ્રાદેશિક પક્ષોની તરાહ અને લક્ષણો ચર્ચો.	14
	અથવા	
1	ભારતમાં ભા.જ.પ. પ્રેરિત (N.D.A.) જોડાણની ચર્ચા કરો.	14
2	ભારતમાં કાર્યરત મુખ્ય દાબજૂથોની વિગતે ચર્ચા કરો.	14
	અથવા	
2	ભારતના મહત્વના દાબજૂથો તરીકે વેપારી સંગઠનોના સંદર્ભો ચકાસો.	14
3	ભા.જ.પ.ની રાજકીય પક્ષ તરીકે સમીક્ષાત્મક ચર્ચા કરો.	14
	અથવા	
3	ભારતના રાજકારણમાં કોંગ્રેસ પક્ષની ભૂમિકા ચર્ચો.	14
4	ભારતમાં માનવહક્કોની ઉત્પત્તિ અને વિકાસ આલેખો.	14
	અથવા	
4	ભારતમાં પર્યાવરણીય જાળવણી માટેના આંદોલનોની ચર્ચા કરો.	14
5	ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે)	14
	(અ) રાજકીય પક્ષોના કાર્યો	
	(બ) દાબજૂથો અને હિતજૂથો વચ્ચેનો તફાવત	
	(ક) ભારતમાં જોડાણ સરકારોનું રાજકારણ	
	(ડ) ભારતમાં માનવ અધિકારો માટેના આંદોલનો.	

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry equal marks.

1 Discuss patterns and characteristics of Regional Parties of India. 14

OR

1 Discuss about B.J.P. organised (N.D.A.) alliance of India. 14

2 Discuss in detail about main active pressure groups of India. 14

OR

2 Discuss trade unions as a important pressure groups of India. 14

3 Critisize B.J.P. as a political party. 14

OR

3 Discuss role of Indian National Congress Party in Indian politics. 14

4 Discuss origine and development of Human Rights in India. 14

OR

4 Discuss Environmental Rights related movements in India. 14

5 Write short notes : (any **four**) 14

(a) Functions of Political Parties

(b) Difference between pressure group and interest group.

(c) Politics of alliance Government in India

(d) Movements for Human Rights in India.